

૧૩મા એડિ.ચીફ જ્યુડીશ્યલ મેજીસ્ટ્રેટ, (કોર્ટ નં.૧૨) અમદાવાદ શહેર સમક્ષ.

આંક-૧ હેઠળ હુકમ

- (૧) પોલીસ દ્વારા દાખલ ચાર્જશીટ અને કેસ પેપર્સ વંચાણે લીધા. સદરહુ કેસમાં ત.ક.અધિ.શ્રીએ તપાસના અંતે આરોપી સામે ગુજરાત પોલીસ એક્ટની કલમ-૧૩૫(૧) મુજબનું ચાર્જશીટ કરેલ છે.
- (૨) આ કામે ગુજરાત પોલીસ એક્ટ અસ્તિત્વમાં આવેલ તે પહેલા બોમ્બે પોલિસ એક્ટ અમલામાં હતો હવે આ કામે ગુજરાત પોલિસ એક્ટની કલમ-૬૨ વંચાણે લેતા કોઈ વ્યક્તિ તે વિસ્તાર છોડી જાય નહીં અથવા તેને હાંકી મુક્યા પછી પ્રવેશ કરે તે પ્રસંગે કામ કરવાની જોગવાઈ વંચાણે લેતાં પોલિસ વગર વોરંટે તે વ્યક્તિની ઘરપકડ કરી શકે તે જરીતે કલમ-૭૨ મુજબ પોલીસને તેમાં જણાવેલ પ્રસંગે વગર વોરંટે ઘરપકડ કરવાની સત્તા રહેલ છે અને કલમ-૭૯ મુજબ તેમની હાજરીમાં કલમ-૩૯ કે ૪૦ કે ૧૧૭ કે ૧૩૧ ના પેટે ખંડ(૧)(૪) કે ૧૩૫ ના ખંડ(૧) મુજબનો ગુનો બનતો હોય ત્યારે તે અટકાવવાના ભાગરૂપે ઘરપકડ કરી શકે. હવે ગુજરાત પોલિસ એક્ટની જોગવાઈઓ ધ્યાને લેતાં ઉપરોક્ત ગુનાઓ કોન્ફીઝેબલ છે કે નોનબેઈલેબલ છે તે મતલબની ઉપરોક્ત કિસ્સાઓમાં ઘરપકડ કરાવેલ વ્યક્તિ અંગેના ટ્રાયલ અંગે કોઈ જોગવાઈ ગુજરાત પોલિસ એક્ટમાં કરેલ નથી. વધુમાં આ કામે ગુજરાત પોલિસ એક્ટની કલમ-૯૦-(ક) કે જ્યારે કોઈ ઢોરને રસ્તામાં ભટકવા દે કે ખાનગી કે સાર્વજનિક મિલકતમાં તેને અપ્રવેશ કરાવે તે અંગેના ગુનાની શિક્ષાની જોગવાઈ જોતાં તે પોલિસ અધિકારનો ગુનો છે.તેજ રીતે કલમ-૧૧૮ ઢોર વગેરેને પુરી ન રાખે તે અંગેની જોગવાઈ રહેલ છે જે કલમ-(૧-ગ)મુજબ તે પણ પોલિસ અધિકારનો ગુનો ગણાશે. જ્યારે કલમ-૧૪૩(ખ) ભયજનક પ્રયોગ કરવા અંગે છે તે પણ પોલિસ અધિકારનો ગુનો છે. આમ ઉપરોક્ત ત્રણ ગુનાઓ કોન્ફીઝેબલ એટલે કે પોલિસ અધિકારના છે જ્યારે બાકીના ગુનાઓ અંગે કોઈ સ્પષ્ટતા નથી.
- (૩) આમ જ્યારે હવે ગુજરાત પોલિસ એક્ટમાં હવે કોઈ જોગવાઈ ન હોય ત્યારે બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪ માં જણાવ્યા પ્રમાણેની જોગવાઈઓ લાગુ પડે. હવે જ્યારે બી.એન.એસ.એસ.ની જોગવાઈ લાગુ પડતી હોય ત્યારે આ ગુનો બેઈલેબલ છે કે નોન બેઈલેબલ છે? અગર તો કોન્ફીઝેબલ છે કે નોન કોન્ફીઝેબલ છે તે અંગે બે પરિશિષ્ટ આપેલ છે જેમાં પ્રથમ પરિશિષ્ટ તે બી.એન.એસ.ના લગતા ગુનાઓ અંગે છે જ્યારે પરિશિષ્ટ બે (૨) તે અન્ય કાયદાઓને લગતી કોઈ સ્પેશીફિક જોગવાઈ ન હોય ત્યારે તે લાગુ પડે. હવે આ કામે પુનરાવર્તનના દોષ સાથે જણાવવાનું કે ઉપરોક્ત ગુના અંગે કોઈ ગુજરાત પોલિસ એક્ટમાં જોગવાઈ નથી ત્યારે બી.એન.એસ.એસ.ની જોગવાઈઓ લાગુ પડે ત્યારે પરિશિષ્ટ -૨ હાલના કેસમાં લાગુ પડે ત્યારે પરિશિષ્ટ -૨ ની આઈટમનં. ૩ વંચાણે લેતાં તે નીચે મુજબ છે.

ગુનો	પોલિસ અધિકારનો કે પોલિસ અધિકાર બહારનો	જામીની કે બિન જામીની	કઈ કોર્ટથી ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકાય.
------	---	-------------------------	---

૩ વર્ષથી ઓછી કેદ અથવા માત્ર દંડની શિક્ષાને પાત્ર ગુનો હોયતો	પોલિસ અધિકાર બહારનો	જામીની	કોઈપણ મેજિસ્ટ્રેટ
--	------------------------	--------	-------------------

(જ) આમ હવે , ઉપરોક્ત ગુનો છે તે ગુજરાત પોલિસ એક્ટની કલમ-૧૩૫(૧)નો છે જે ગુનાની સજાની જોગવાઈ મુજબ ૧ વર્ષ સુધીની રહેલ છે તે બરાબર છે. પરંતુ ઉપરોક્ત ગુનો હવે શીડ્યુલ ૨ વંચાણે લેતાં, જામીની છે તેમજ પોલિસ અધિકાર બહારનો(નોન કોન્સીડેબલ) છે હવે આ કામે પોલિસને સંજોગ મુજબ અટક કરવાની સત્તા હોઈ તેથી કરીને તે ગુનો કોન્સીડેબલ બની જાય નહીં તેમ હું માનું છું.ત્યારે હવે ફરીવાર બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૧૭૪(૨) આ કેસમાં લાગુ પડે. હવે બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૧૭૪(૨) મુજબ નોન કોન્સીડેબલ ગુનાઓમાં પોલિસ અદાલતની પુર્વ પરવાનગી વગર તપાસ કરી શકે નહીં. હવે મારી સમક્ષના હાથપરના કેસમાં આ કામે પોલિસે તપાસ કરવા માટે પરવાનગી માંગેલ હોય અને તે પરવાનગી મળ્યા બાદ તપાસ કરીને ત્યારબાદ ચાર્જશીટ ફોરવોર્ડ રેકર્ડ પર નથી ત્યારે પોલિસ દ્વારા કરવામાં આવેલ સમગ્ર કાર્યવાહી મુળથી જ વ્યર્થ ગણાય એટલે કે ab initio void ગણાય. વધુમાં ૧૯૯૯ સીઆરએલજે પેજન.૧૨૪૪ (નામ.ગુજરાત હાઈકોર્ટ) રામજી ભીખા કોળી વિ. સ્ટેટ ઓફ ગુજરાતના ચુકાદામાં ઠરાવ્યા પ્રમાણે લેખિત ફરિયાદ હોવી જોઈએ જો ન હોય તો ક્રિ. પ્રો.કોડની કલમ ૧૯૫નો બાધ નડે. આમ,હાલના કેસમાં હવે બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૨૧૫ નો બાધ નડે જે કેસમાં ફરિયાદપક્ષને નવી રીતે કાર્યવાહી કરી શકશે તેવું ઠરાવેલ છે.

આમ હવે, સદર કેસમાં પોલિસે જે અદાલતની પરવાનગી મેળવ્યા સિવાય નોન કોન્સીડેબલ ગુનામાં ચાર્જશીટ ફોરવોર્ડ છે તે ગુનામાં આ અદાલત કોન્સીડેબલ લઈ તે આધારે આરોપી સામે તે ચાર્જશીટ આધારે આરોપી સામે કાર્યવાહી કરી શકાય નહીં. જેથી આરોપી સામેની ઈન્સાફી કાર્યવાહી ડ્રોપ કરવામાં આવે છે, પરંતુ કાયદા મુજબ પોલિસ અલગથી કાર્યવાહી થવા પાત્ર હોય તો તે કરી શકશે તેવી આ તબક્કે સ્પષ્ટતા કરવામાં આવે છે. આ કામે મુદ્દામાલ પોલિસ કાયદા મુજબ પ્રક્રિયા કરી મેળવી/નાશ થવાનો કે કાયમી હુકમ અદાલતની પરવાનગી મેળવી કરી શકશે.

હુકમ આજરોજ તા.૧૪મી, માહે.ડિસેમ્બર, સને-૨૦૨૪ના રોજ સ્પેશ્યલ સીટીંગમાં વાંચી સંભળાવી સહી કરીને જાહેર કર્યો.

તા.૧૪/૧૨/૨૦૨૪
અમદાવાદ.

(ડી.આર.જોષી)
૧૩મા એડિ.ચીફ જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ,
(કોર્ટ નં.૧૨) અમદાવાદ સીટી.
કોડ નં.GJ-00945.